

LBRIS

We know
books

Coordonatoare Corint Fiction

ANA ANTONESCU

DAISY WOOD

BIBLIOTECARA

de la

**CASTELUL
WINDSOR**

Traducere de Dorina Tătăran

CORINT
FICTION

Cuprins

Prolog – <i>Castelul Windsor, iulie 1940</i>	7
1 – <i>Viena, martie 1938</i>	9
2 – <i>Viena, martie 1938</i>	18
3 – <i>Philadelphia, decembrie 2021</i>	28
4 – <i>Bethlehem, ziua de Crăciun, 2021</i>	38
5 – <i>Bethlehem, decembrie 2021</i>	45
6 – <i>Viena, aprilie 1938</i>	56
7 – <i>Viena, mai 1938</i>	68
8 – <i>Viena, mai 1938</i>	80
9 – <i>Point Grey, Vancouver BC, aprilie 2022</i>	97
10 – <i>Viena, mai 1938</i>	109
11 – <i>Viena, mai 1938</i>	122
12 – <i>Londra, mai 1938</i>	130
13 – <i>Point Grey, Vancouver, aprilie 2022</i>	147
14 – <i>Philadelphia, mai 2022</i>	164
15 – <i>Windsor, iunie 2022</i>	176
16 – <i>Castelul Windsor, mai 1938</i>	190
17 – <i>Castelul Windsor, mai 1938</i>	202
18 – <i>Castelul Windsor, iunie 1938</i>	215
19 – <i>Castelul Windsor, iunie 1938</i>	228
20 – <i>Windsor, iunie 2022</i>	245
21 – <i>Windsor, iunie 2022</i>	258
22 – <i>Castelul Windsor, iunie 1938</i>	273
23 – <i>Londra, noiembrie 1938</i>	286
24 – <i>Castelul Windsor, septembrie 1939</i>	304
25 – <i>Londra, septembrie 1939</i>	321
26 – <i>Castelul Windsor, februarie 1940</i>	338
27 – <i>Castelul Windsor, iulie 1940</i>	352
28 – <i>Windsor, iunie 2022</i>	361
29 – <i>Închisoarea Holloway, Londra, decembrie 1940</i>	375
30 – <i>Windsor, iunie 2022</i>	382
31 – <i>Bethlehem, iulie 2022</i>	386
Epilog – <i>Manhattan, septembrie 2022</i>	391
<i>Nota autoarei</i>	395
<i>Mulțumiri</i>	397

1

Viena, martie 1938

Sophie și tatăl ei ascultau în tăcere zgomotele ce veneau de afară: claxoane, oameni care aplaudau, un claxon de bicicletă ce suna din nou și din nou, ca o pasăre dementă, iar în depărtare, ritmul alarmant al tobelor. Radioul difuza doar muzică militară germană, așa că îl opriseră.

Sophie se duse la fereastră și se uită pentru a suta oară la oamenii care mișunau dedesubt, mulți ținând în mâini steaguri cu svastici, în ton cu pancartele agățate de balcoane și lipite pe panouri. Cu câteva zile înainte, cancelarul își anunțase demisia la radio și lăsase naziștii să preia controlul guvernului. La sfârșitul emisiunii, îi ceruse lui Dumnezeu să binecuvânteze Austria, dar fără prea multe speranțe. „Dumnezeu să ne salveze pe toți”, murmurase Ingrid, mama lui Sophie, iar tatăl ei avusese lacrimi în ochi. Și acum, Adolf Hitler era din nou în țara în care se născuse, chiar în clipa aceea fiind condus triumfal pe străzile pe care odinioară le mătura. Ingrid se dusese la cofetăria ei, nu departe de Ringstrasse, să se asigure că nu era jefuită; în oraș era o atmosferă febrilă, care știau cu toții că în scurt timp ar putea duce la violențe. Școlile erau închise, la fel și biblioteca unde lucra Sophie. În ziua aceea se putea întâmpla orice – iar

sora ei mai mică, Hanna, încă nu venise. Sophie își reproșă că o lăsase pe Hanna să se joace acasă la prietena ei cea mai bună. Familia Blumenthal locuia la câteva străzi distanță, iar fratele mai mare al lui Gretel intrase recent în organizația Tineretul Hitlerist. Dacă *Frau* Blumenthal le scosese pe Hanna și Gretel pe stradă, să participe la festivități?

Se întoarse de la fereastră, oftând.

— Încearcă să nu-ți faci griji, îi zise tatăl ei, ridicându-și privirea din carte. Hanna e cu Gretel și e o fată deșteaptă, sunt sigur că vor rămâne împreună.

Cu toate acestea, Sophie nu suporta să mai stea închisă nici măcar un minut în apartamentul lor întunecat și înghesuit.

— O să trec pe la familia Blumenthal, îi zise ea. N-ar fi trebuit s-o las să-i viziteze azi. Măcar atât să fac, s-o aduc înapoi.

— Ar fi mai bine să rămâi aici, îi răspunse Otto. S-ar putea să fi plecat undeva și nu ai nicio idee unde.

— Exact de asta mi-e teamă, zise Sophie. Ar trebui să fim împreună într-un moment ca acesta și e suficient de rău că *Mutti*¹ nu e acasă. Trebuie să-mi gădesc sora.

Tatăl ei se foi neliniștit în scaun. Nu voia să fie lăsat singur, își dădu seama Sophie, cu un strop de compasiune amestecată cu iritare și teamă. Ce s-ar întâmpla cu familia, dacă Otto nu ar mai fi capul ei?

— Ei bine, dacă vezi vreun semn că ceva nu e în regulă, zise el, vino direct acasă.

Nu cu mult timp în urmă, el însuși ar fi ieșit să-și caute fiica, dar de când își pierduse slujba de la Biblioteca

Națională, cu o săptămână în urmă, nu mai ieșise din apartament. Sophie îl găsea așezat pe un scaun, privind în gol. Singura nelegiuire a tatălui ei fusese aceea de a avea părinți evrei: un lucru de care ea și sora ei abia fuseseră conștiente până de curând. Acum, toată lumea părea să cunoască secretul vinovat al lui *Herr* Klein. Sophie nu putea decât să presupună că, cumva, familia Blumenthal nu aflase; de îndată ce va afla, invitațiile să se joace cu Gretel vor dispărea. Tatăl ei cel liniștit și încrezător devenise timid și ezitant, incapabil să ia cea mai mică decizie. Cu o zi în urmă, un vecin de la etajul superior – un funcționar guvernamental oarecare – bătuse la ușa lor și, practic, intrase cu forța, cerând cheile de la mașina familiei. „Nu veți mai avea nevoie de ea”, spusese bărbatul și răsese. „Nu e ca și cum ați putea pleca undeva.”

Otto protestase cu jumătate de gură, dar cedase jenant de repede, când vecinul amenințase că se va întoarce cu prietenii lui. „Ce puteam să fac?” spusese el familiei. „Oricum ar fi luat mașina.” Dar nu reușise să le privească în față pe niciuna și își petrecuse după-amiaza închis în dormitorul lui.

Sophie își luă haina de pe cuierul din hol, își legă o eșarfă pe cap, trasă în jos pe frunte, și coborî în fugă scările clădirii în care locuiau. Nici ea, nici Hanna nu se încadrau stereotipului evreului brunet. Sophie era un amestec al culorilor părinților ei, cu pielea măslinie, ce devenea brună vara, părul de culoarea mierii și ochii verde-deschis, în timp ce buclele blonde și ochii albaștri ai Hannei veneau direct de la mama lor. Nimeni nu ar fi crezut că are vreun strop de sânge evreiesc în ea. Probabil că Hanna pierduse pur și simplu noțiunea timpului, defilând prin apartamentul lui

¹ „Mami” (lb. germ. în original) (n. tr.).

Gretel în pantofii cu toc înalt ai lui *Frau* Blumenthal sau discutând cu prietena ei pe leagănele din parcul din apropiere. Totuși, când Sophie sună la ușa de la apartamentul familiei Blumenthal, nu răspunse nimeni, iar parcul era pustiu, cu excepția unui bărbat în vârstă, singur pe o bancă, cu câinele lui. Toată lumea era pe străzi.

Inima lui Sophie începu să bată mai repede când pași pe strada aglomerată scanând diferitele grupuri, căutând-o pe Hanna după bereta roșie și haina albastră. Era o după-amiază însorită de primăvară, în care mugurii abia apăruiți ai magnoliei erau pe cale să înflorească.

— *Achtung!*¹ strigă un adolescent, care trecea clătănându-se pe bicicletă, cu o față în echilibru pe bara transversală, care țipă râzând.

Sophie făcu un pas în spate, ciocnindu-se de o familie îmbrăcată în cele mai bune haine, cu fețele pline de entuziasm și cu copiii ținând în mâini steaguri cu svastici.

— Grăbește-te, bunicule, zise un băiețel. În ritmul ăsta, niciodată nu-l vom ajunge din urmă pe Führer!

Apoi, pe mijlocul drumului apăru un grup de băieți din Tineretul Hitlerist, braț la braț, cu pieptul bombat în cămăși albe și purtând banderole cu svastici roșii. Trebuie să fi fost vreo zece, cu obraji roz și mândri de momentul lor de glorie. Sophie se adăposti în intrândul unei clădiri și își întoarse fața în timp ce ei treceau în marș. Băiețelul care își îndemnase bunicul să se grăbească strigă cu voce stridentă:

— *Sieg Heil!*²

¹ „Atenție!” (lb. germ. în original) (n. tr.).

² „Victorie!” (lb. germ. în original) (n. tr.).

Apoi ridică brațul drept pentru salutul nazist, pe care ei îl ignorară. „Ce faci, îi lingusești pe huliganii ăia?” îi veni lui Sophie să-l întrebe pe puști, dar adevărul rușinos era că simțea frică față de băieții aceia, chiar dacă nu păreau să aibă mai mult de paisprezece sau cincisprezece ani. Odată, îi văzuse pe doi dintre ei împingând cu piciorul bastonul unui rabin în vârstă și bătându-l cu el, când acesta căzuse în șanț. Când ea încercase să intervină, unul dintre ei îi răsucise brațul la spate până când strigase de durere. Făceau ce voiau, pentru că nimeni nu îndrăznea să îi oprească, iar acum, că liderul lor sosise, aveau să fie mai îndrăzneți și mai răi ca niciodată.

Sophie așteptă ca grupul din Tineretul Hitlerist să fie la o distanță sigură, înainte să se alătore valului de oameni care se îndreptau spre centrul orașului. Hotărî să meargă până la canal și să spere că le va întâlni pe Hanna și Gretel în drum spre casă. Apropiindu-se de pod, găsi bariere amplasate de-a lungul străzii principale, în timp ce rânduri de soldați în uniforme gri-verzui, cu puști pe umeri, mășșăluiau în ritmul fanfarei militare spre centrul orașului vechi, iar trupele speciale SS își înlănțuiau brațele pentru a ține spectatorii la distanță. În spatele lor veneau echipaje de cai ce trăgeau tunuri pe roți, vehicule militare pline cu soldați și apoi un șir lung de Mercedesuri gri cu geamurile întunecate. Svasticile erau peste tot: pe steagurile fluturate de copii, pe banderolele soldaților, pe pancartele atârinate de balcoane. În jurul ei, oamenii ovaționau din răspuțeri, înghesuindu-se să vadă trupele germane care veniseră să le ocupe țara.

— *Sieg heil!* strigă o femeie de vârstă mijlocie de lângă Sophie, ridicându-și brațul drept pentru salutul nazist și gata să se prăbușească de atâta entuziasm.

Copiii erau ridicăți pe umerii părinților, băieții se cocoțau pe stâlpi, iar trupele speciale priveau cu o satisfacție sumbră.

— L-am văzut pe Führer! strigă un bărbat care își făcea loc. Acum o jumătate de oră. Stătea într-un jeep. Ar fi bine să plecați, nu va mai trece pe aici.

Dar nimeni nu îl luă în seamă.

Inima lui Sophie bătea cu putere, în timp ce se chinuia să-și pună eșarfa la loc pe cap, pentru că îi căzuse în învâlmășeală. Nu suporta să se gândească la sora ei mai mică pierdută în grămada aceea, dar nu exista nicio speranță să o găsească pe Hanna acolo, iar să fie înconjurată încă o secundă de fețele acelea idioate, care rânjeau, îi părea imposibil.

— Lăsați-mă să trec, strigă ea, ridicându-și brațele în dreptul feței. Trebuie să ajung acasă.

— Ai grijă, mârâi un bărbat, iar cineva o îmbrânci din spate și o făcu să se împleticească înainte, în fața unei femei voluminoase, în haină de blană, care o muștră și o împinse atât de energic, încât căzu în mâini și în genunchi.

„Aș putea muri aici”, se gândi ea, „oamenii ăștia m-ar putea călca în picioare și nimeni n-ar mișca un deget să mă ajute”. Erau în stare să-i simtă frica și s-ar fi întors împotriva ei ca o haită de animale sălbatice.

Totuși, chiar în acel moment, auzi o voce întrebând:

— Sophie? Tu ești?

Și cineva o ridică.

Salvatorul ei era Wilhelm Fischer: un băiat pe care îl cunoscuse în școala generală, care locuia nu departe de familia Klein și cu care se mai întâlnea din când în când. El fusese cel mai deștept băiat din clasă, iar ea cea mai deșteaptă fată

și întotdeauna fuseseră mai degrabă rivali decât prieteni. Ea îl găsea arogant, iar el, bănuia ea, o considera încrezută. Totuși, acum era ușurată să-l vadă.

— Hai să plecăm de aici, zise el, luând-o de braț și reușind să deschidă calea prin mulțime.

Era lat în umeri, cu coate ascuțite, avea un aer amenințător și, în plus, era blond: pe cât de blond și-ar fi dorit orice lider al tineretului arian. Oamenii se dădură laoparte din calea lui.

Wilhelm o îndrumă spre o stradă laterală mai liniștită și apoi la adăpostul unei uși arcuite, unde se cântăriră din priviri reciproc. El părea mult mai în vârstă decât ultima dată când îl văzuse, cu un an înainte, cu prietenii lui pe patinoarul în aer liber. Pierduse în greutate de atunci și avea un început de barbă.

— Ai venit să-l sărbătorești pe gloriosul nostru conducător? întrebă el, scrutând-o. Unde ți-e steagul?

— Încerc doar să-mi găsesc sora mai mică, răspunse ea. Al tău unde e?

— Cred că l-am lăsat acasă.

El aruncă o privire prudentă în sus și în jos pe stradă, înainte să adauge:

— Știi că sunt comunist, nu?

— Cred că trebuie să-mi fi scăpat.

Încercarea ei de a face o glumă eșuă.

— Deși presupun că nu te lauzi cu asta.

Partidul fusese interzis de când un guvern fascist venise la putere în Austria, cu cinci ani înainte.

— Da, dar m-au descoperit. Am fost în închisoare în ultimele două luni.

— Îmi pare rău, zise Sophie stânjenită.

Nu știa cum să se comporte în preajma școlarului încrezut care părea să se fi transformat brusc într-un bărbat.

— Să nu-ți pară. A fost bine, am întâlnit niște oameni interesanți.

El mai aruncă o privire în jur și apoi zise cu voce mai joasă:

— Putem riposta, să știi. Nenorocitul ăla de Hitler nu va obține ce vrea.

Sophie oftă ușor.

— Îl urăsc la fel de mult ca tine. Tatăl meu e evreu.

Wilhelm fluieră și se uită la ea câteva secunde, fără să vorbească.

— Deci, ce ai de gând să faci?

— Nu sunt sigură. Vom încerca să plecăm, presupun, dar s-ar putea să fie prea târziu.

Ea încercă să alunge senzația crescândă de panică.

— Mama nu a vrut să-și abandoneze magazinul și nu este evreică – nu s-a convertit. Avem pașapoarte, dar avem nevoie de un garant, ca să obținem vize pentru o altă țară.

— Nu există organizații care vă pot ajuta?

— Probabil că da.

Dar familia Klein nu făcea parte din comunitatea evreiască. Tatăl ei nu mergea la sinagogă și nu respecta sărbătorile religioase, nu locuiau într-o zonă evreiască și acasă nu mâncau kosher, iar prietenii părinților ei proveneau din medii foarte diferite. Familia deschidea cadourile de Crăciun sub un brad luminat de lumânări și sărbătorea Paștele cu ouă decorate. Când venise vremea educației religioase la școală, mai întâi Sophie și apoi Hanna rămăseseră în scaunele lor când copiii evrei fuseseră scoși afară pentru o instruire separată, învățând în schimb despre credința

creștină. Chiar și atunci simțiseră pericolul evreității lor, atâta câtă era. Familia lui Otto îl îndepărtase pentru că se căsătorise în afara credinței, așa că Hanna și Sophie nu își cunoșteau rudele din familia Klein. Erau *Mischlinge*¹: pe jumătate evrei, cu un picior în fiecare tabără, neapartenând propriu-zis niciuneia.

— Ei bine, spune-mi dacă pot ajuta, zise Wilhelm. Îți amintești unde locuim?

Sophie aprobă din cap.

— Mulțumesc. E drăguț din partea ta.

— Pe curând, atunci.

El o luă în josul străzii, cu mâinile în buzunare.

— Așteaptă! strigă ea, alergând după el.

El se întoarce, ferindu-și ochii de soare.

— Tu de ce ești aici astăzi? întrebă ea.

El zâmbi și, pentru o clipă, amândoi parcă ar fi avut din nou 12 ani, ascultându-l pe Herr Meyer vorbind despre unificarea Germaniei.

— Evaluarea inamicului, spuse și mimă cu degetele un pistol. Într-o zi s-ar putea să am noroc.

— Ai grijă, zise ea, iar el își duse o mână la frunte mimând un salut care se transformă într-o fluturare de mână.

Îl urmări cu privirea până când dispăru, dorindu-și să-l strige din nou, dar incapabilă să se gândească la un motiv.

¹ Termen juridic peiorativ, utilizat în Germania nazistă pentru a desemna persoanele cu ascendență mixtă, ariană și neariană, cum ar fi evreii, potrivit clasificării făcute de legile rasiale de la Nürnberg, din 1935 (n. tr.).

Viena, martie 1938

Mai trecu o oră până când Sophie o zări pe Hanna din punctul ei de observație de la capătul străzii familiei Blumenthal. Sora ei mergea de mână cu *Frau* Blumenthal, în timp ce Gretel țopăia de cealaltă parte a mamei ei. Ambele fete aveau steaguri cu svastici și sporovăiau zgomotos.

Sophie fu inundată de o ușurare atât de plăcută, încât pentru o clipă avu impresia că picioarele îi vor ceda.

— Aici erați, zise ea cu voce prefăcut veselă, apropiindu-se de cele trei. Doamne, începusem să ne facem griji. Ați întârziat foarte mult, Hanna.

— L-am văzut pe Führer!

Ochii Hanei erau strălucitori.

— Stătea în picioare într-un tanc.

— Ăla era unul dintre generali, prostuțo, sări Gretel. Dar erau și cai și foarte mulți soldați.

Își legăna rigid brațele și picioarele, imitând pasul de marș, și ambele fete izbucniră în chicoteli. Poate că nu ar fi un lucru atât de rău dacă familia Blumenthal ar renunța la Hanna; lui Sophie îi displicuse întotdeauna felul cum se purta sora ei când era cu Gretel.

— Le-am spus fetelor că într-o zi le vor spune copiilor lor că au fost aici astăzi.

Frau Blumenthal era la fel de veselă ca fiica ei.

— O să vezi, acum, că Führerul este la conducere, lucrurile vor începe să se îmbunătățească.

Sophie o prinse pe Hanna de mână, luându-i în același timp steagul cu svastică.

— Ce-i spui doamnei Blumenthal? întrebă ea.

— Mulțumesc că m-ați primit, repetă Hanna, apoi scoase limba spre Gretel.

Sophie se forță să îi zâmbească femeii, apoi o luă pe sora ei de acolo.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Hanna precaută, odată ce rămaseră singure. Te supără ceva?

Sophie îngenunche lângă ea.

— Am fost îngrijorată, asta e tot, neștiind unde ești. Și asta nu e o zi de sărbătoare, orice ar spune *Frau* Blumenthal, zise și coborî vocea. Ascultă-mă, *Liebchen*¹. Hitler este un om îngrozitor: îi urăște pe evrei, inclusiv pe tata, și pe tine, și pe mine. El nu vrea oameni ca noi în țara asta.

Hanna își smulse mâna din strânsoarea lui Sophie.

— Dar tata nu este cu adevărat evreu și nici noi nu suntem. De aceea *Opa* și *Oma*² Klein nu vor să ne vadă.

— Suntem destul de evrei, crede-mă, zise Sophie cu tristețe, ascunzând steagul cu svastică în buzunar, să-l arunce mai târziu.

Nu suporta să îl poarte la vedere, nici măcar pentru protecție. La câteva străzi distanță de casă, trecură pe lângă un

¹ „Scumpo” (lb. germ. în original) (n. tr.).

² Termeni folosiți în limbajul colocvial pentru „bunicul”, respectiv, „bunica” (lb. germ. în original) (n. tr.).